

Foto: Margareta Edqvist

Flytsvalting finns på den svenska rödlistan över hotade arter och är där placerad i kategorin starkt hotad (EN). Den är även fridlyst. Flytsvalting ingår dessutom i EU:s habitatdirektiv, vilket innebär att Sverige åtagit sig att skydda arten.

Flytsvaltingens svenska utbredningsområde är litet och kraftigt uppsplittrat. För att bryta den negativa utvecklingen har Naturvårdsverket låtit utarbeta ett åtgärdsprogram som har som mål att gynna arten.

Flytsvalting är en perenn vattenväxt som är rotad i botten och däri-

från sänder ut kortare eller längre skott (beroende på vattenståndet), från vilka långsträckta undervattensblad, små ovala flytblad på långa skaft och enstaka kortlivade blommor utvecklas. De 7–10 mm långa kronbladen är vita och har en gul fläck vid basen. Arten blommar inte varje år.

Förökningen med frö förefaller vara dålig hos oss, men den vegetativa förökningen med hjälp av utlöpare som rotar sig är effektiv. Arten kan bilda täta bestånd på smärre ytor, som mer eller mindre täcks av flytbladens skivor mellan vilka blommorna tittar upp.

Rödlistan

Den svenska rödlistan upprättas av ArtDatabanken och fastställs av Naturvårdsverket. Listan uppdateras vart femte år. I rödlistan klassificeras växter och djur i olika hotkategorier beroende på hur stor risken är att arten ska försvinna ur landet.

Rödlistans kategorier:

RE – Försvunnen

CR – Akut hotad

EN – Starkt hotad

VU – Sårbar

NT – Missgynnad

DD – Kunskapsbrist

Foto: Margareta Edqvist

Foto: Åke Svensson

Flytsvalting

har påträffats på ett fåtal lokaler i sydvästra Sverige. Arten är känd från Bjärehalvön i nordvästra Skåne (där en gammal lokal återupptäcktes 1959), mellersta och norra Halland, Dalsland, sydvästra Värmland samt från en lokal i sydvästra Småland, där den upptäcktes år 1985. Av dessa lokaler finns

Flytsvalting finns i övriga Norden i Norge i ett fåtal sjöar nära Oslo. I Danmark förekommer den på några lokaler i västra Jylland, medan den saknas i Finland.

flytsvalting idag kvar i Skåne och förekommer rikligt såväl i Småland som i biflödet till Ätran i Halland. På övriga lokaler har arten försvunnit.

Flytsvalting förekommer i både små och stora klar- och brunvattenssjöar liksom i små gölar. Arten tycks inte trivas i näringsrika sjöar. Den tål stora variationer i både vattendjup och vattenstånd. Troligen sprids arten med sjöfåglar.

Förmodligen föreligger inga större hot utöver vattenförorening mot de kvarvarande svenska lokalerna. Den värmländska lokalen antas ha förstörts genom att vattnet påverkades av barkavfall. Den skånska lokalen är belägen inom Bjäre kustens naturreservat. Där förefaller arten vara stabil, men det är viktigt att betet får fortsätta och att det till viss del utökas eftersom arten gärna etablerar sig på blottad mark där vegetationen ständigt påverkas av bete och tramp.

Om du vill läsa mer om flytsvalting eller om floraövervakning kan du besöka följande hemsidor:

Svenska Botaniska Föreningen:
www.sbf.c.se

ArtDatabanken:
www.artdata.slu.se

Naturvårdsverket:
www.naturvardsverket.se

Länsstyrelserna:
www.lst.se

Floraövervakning

Sveriges miljömål slår fast att alla arter ska förekomma i livskraftiga bestånd. Att kartlägga förekomsten av hotade växter är en viktig del i arbetet med att bevara arter och biologisk mångfald.

Projekt Floraväktarna är ett nätverk av växt- och naturintresserade personer som besöker de hotade arternas växtplatser för att räkna antalet plantor, upptäcka eventuella förändringar eller andra oroande faktorer. Floraväktarnas rapporter ligger till grund för en del av miljöövervakningen

och floravårdsarbetet i landet.

Andra viktiga delar i bevarandearbetet är nätverket Natura 2000 och arbetet kring åtgärdsprogrammen.

Naturvårdsverket har gett länsstyrelserna i uppdrag att ta fram åtgärdsprogram för ett antal hotade kärlväxter som inte klarar att överleva utan särskilda åtgärder. Programmen är inte formellt bindande men syftar till att vara vägledande för arbetet med att bevara dessa arter i landet.

Natura 2000 är ett nätverk av EU:s mest

skyddsvärda naturområden. Natura 2000-områden finns i alla medlemsländer och ska hejda utrotningen av arter och livsmiljöer. Ett fyrtiotal av Sveriges kärlväxter ingår i nätverket.

Vill du veta mer om floraövervakning eller informera om någon lokal för flytsvalting hör gärna av dig till margareta.edqvist@telia.com som är samordnare för Floraväktarna. Vill du diskutera kring skötsel eller åtgärder för en specifik lokal kontakta din länsstyrelse.

Svenska Botaniska Föreningen
ArtDatabanken